

EAPC blog

Maquiavel, Eiximenis, Prat de la Riba i els valors que volem per a la nova funció pública

🕒 5 d'abril de 2016

Fa més de 500 anys Maquiavel va escriure una de les obres cabdals de la història de l'ètica i el lideratge, *El príncep*, obra sobre direcció política, i que ben bé la podem adaptar a l'actualitat en relació amb els models de la direcció pública. Aquesta obra, escrita el 1513, girava al voltant dels principis i valors amb els quals un governant havia d'administrar el poder i conservar-lo.

Al nostre país trobem diversitat d'autors que van escriure sobre la matèria, no podem obviar les obres de Pere Belluga, que el 1468 va escriure *Speculum Principum*, o bé de Frederic Furió, amb *El Concejo, y consejeros del príncipe* com a manual del bon governant, del 1559.

Però molt abans d'aquestes obres, Francesc d'Eiximenis va escriure, el 1383, el primer tractat sobre ètica pública en llengua catalana. Fou un document breu escrit pel franciscà gironí que va titular *Lo regiment de la cosa pública*, aquest tractat s'adreçava als jurats de la ciutat de València amb la finalitat de "bé e sàviament governar, regir e mantenir", donat que en ells "estiga principalment la salut del poble", és a dir: de com els directius i funcionaris públics de l'època havien de gestionar la cosa pública i fer-ho tenint ben present que la finalitat del servei públic era posar al centre el benestar del poble i per fer-ho, només era possible des d'una visió ètica i humanista.

Més de 500 anys després de l'obra d'Eiximenis, Enric Prat de la Riba va fundar el que avui dia és l'Escola d'Administració Pública de Catalunya amb dos objectius principals: el primer tenir uns funcionaris públics que estiguessin al servei d'un ideal patriòtic, de construcció d'un país, però tan important com aquest primer objectiu, Prat de la Riba en tenia un segon, que els servidors públics, en aquell moment de les administracions locals, fossin triats per criteris de meritocràcia i no polítics però que, a més, aquests funcionaris tinguessin la formació per actuar sota principis ètics i no per interessos del polític de torn.

És evident que el moment històric en el qual van viure van influenciar els valors proposats per Maquiavel, Belluga, Furió o Eiximenis i també per Prat de la Riba, els primers parlaven d'una ètica i uns valors des d'una visió humanista i cristiana i el darrer des d'una visió patriòtica.

Actualment, cal que ens preguntem quina és la construcció de valors i quina ètica han de regir els servidors públics, ja siguin alts càrrecs, directius públics o empleats al servei de la ciutadania. Vivim moments de construcció d'unes noves administracions públiques i esdevé necessari un nou imaginari dels valors públics de les administracions públiques catalanes, d'això ens n'han parlat recentment a l'Escola, [Xavier Antich](#) i [Josep Maria Lozano](#). Per a l'EAPC, aquesta matèria esdevé central, ja que més enllà de les polítiques públiques i de la construcció d'unes noves administracions públiques adaptades a les necessitats de la nova societat, cal que els valors dels directius i gestors de la cosa pública esdevinguin eixos centrals de l'organització i siguin el centre de la relació i de la confiança de la ciutadania cap a les administracions.

Construir la llista dels valors de les noves administracions catalanes es pot fer de moltes maneres: codis ètics, incloure'ls en el règim disciplinari, deixar-ho en mans de dirigents polítics o bé directius públics, construir-los entre el personal públic de les diverses administracions catalanes o amb el conjunt de la ciutadania; en tot cas, sigui com sigui, l'ètica i els valors públics han de ser presents ara i en el futur del personal públic de Catalunya.

I vosaltres què en penseu? quins han de ser aquests principis i valors? com hem de construir-los?

◆ ÈTICA, DIRECCIÓ PÚBLICA, EIXIMENIS, FORMACIÓ, JESÚS PALOMAR, MAQUIAVEL, PRAT DE LA RIBA, VALORS